

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/87/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203495
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7813203495.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Andreja Šalatu a JUDr. Jána Slebodníka, vo veci žalobcu CD Consulting, s.r.o., Brno - Zabrdovice, Příkop 843/4, Česká republika, IČO : 264 29 705, proti žalovanej Z. Z., nar. X.X.XXXX, Q., G. XXXX/XX, o uplatnenie pohľadávky 1 088,13 eur s prísl., o odvolaní žalobu proti rozsudku 9C/348/2013-126 z 28.9.2016 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok s odvolaním napadnutej časti.
Žalobcovi nepriznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že žalobu v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,06 % denne 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy, zamietla, že pripúšťa späťvzatie žaloby v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne a v uvedenej časti konanie zastavuje, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2.V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čoho sa žalobca žalobou, podanou uňho domáhal a ako ju skutkovo a právne odôvodnil. Konštatoval, že rozsudkom č. k.: 9C/348/2013 - 74 z 9.12.2014 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 1 088,13 eur spolu so 6 % ročným úrokom od 9.12.2014 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 3,63 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, že v prevyšujúcej časti návrh zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, že proti výroku predmetného rozsudku, ktorým zamietol zmenkový úrok v sadzbe 0,25 % denne zo zmenkovej sumy a 6 % ročný úrok do dňa doručenia žalobného návrhu žalovanému, ako aj voči výroku o trovách konania podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, že Krajský súd v Košiciach po preskúmaní rozsudku súdu 1. stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, zrušil rozsudok v jeho zamietavej časti a časti trov konania a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, že rozsudkom č. k.: 9C/348/2013 - 74 z 9.12.2014, návrhu čiastočne vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť zmenkovú sumu 1 088,13 eur spolu so 6 % ročným úrokom od 9.12.2014 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 3,63 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ktorý výrok nadobudol právoplatnosť, pretože nebol napadnutý odvolaním, že po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie predmetom konania zostalo rozhodovanie o zmenkovom úroku vo výške 0,25 % denne a 6 % zákonom zmenkovom úroku zo zmenkovej sumy odo dňa uplatnenia žalobcom do dňa nasledujúceho po doručení návrhu žalovanému. Ďalej uviedol, že žalobca podaním z 21.12.2015, doručeným súdu 22.12.2015, vzal svoj návrh na začatie konania čiastočne späť a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne, v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čím si uplatnil v tomto konaní len zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne, teda žiadal priznať zmenkový úrok len v časti 0,06 % denne. Prihliadajúc na žalobcom učené čiastočné späťvzatie žaloby, konanie o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zastavil tak ako je to uvedené vo výroku rozsudku v súlade

s § 145 ods.2 CSP. Poukázal na to, že 20.10.2015 prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR a obchodnoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR spoločné stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane, ktoré je uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod číslom 93, ktorého znenia citoval. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd môže aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky preskúmať a posúdiť nárok na uplatnený zmenkový úrok, či tento nie je uplatnený v rozpore s dobrými mravmi vzhľadom na jeho výšku, teda platnosť dohody o zmenkovom úroku súd skúma ex offa. Súd má teda právo a povinnosť vyhodnotiť, či dohodnutý úrok je primeraný a ak túto podmienku nespĺňa, návrh v časti úroku zamietnuť. Ďalej citoval znenie § 39 O.z. a uzavrel, že zmenkový zákon ako osobitný predpis a ani Občiansky zákonník ako všeobecný predpis neustanovujú, do akej výšky je možné dojednať zmenkový úrok, ktorý je teda predmetom voľného zmluvného dojednaní medzi účastníkmi zmenkového vzťahu, čo však neznamená, že by sa na túto dohodu nevzťahovalo § 3 ods.1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky vrátane zmenkového úroku dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012 sp.zn. 5 Cdo 26/2011). Vychádzajúc z vyššie uvedeného zastal názor, že dohodnutá výška zmenkového úroku 91,25 % ročne podstatne prevyšuje úrokovú mieru obvyklú z praxe peňažných ústavov v čase vystavenia zmenky, kedy úrokové sadzby boli nižšie ako 14 % ročne pri spotrebiteľských úveroch a ostatných úveroch pre domácnosti poskytované bankami, z ktorého dôvodu je dohoda o zmenkovom úroku v rozpore s dobrými mravmi, a teda neplatná v zmysle ustanovenia § 39 O. z. ako celok. Dohoda o zmenkovom úroku tvorí nedeliteľný celok a podľa obsahu ju nemožno deliť tak, ako to má na § 41 OZ, a teda určiť za neplatnú len tú časť dohody, ktorú vzhľadom na výšku dohodnutých úrokov považuje súd za neprimeranú a v prevyšujúcej časti priznať zmenkový úrok. Z neplatnej dohody nie je možné priznať žiadne plnenie, a teda ani zmenkový úrok po čiastočnom späťvzátí návrhu vo výške 0,06% denne zo zmenkovej sumy. Z vyššie uvedených dôvodov nebolo možné žalobcovi priznať zmenkový úrok v dohodnutej výške 0,25% denne, teda 91,25% ročne zo zmenkovej sumy, ale ani v inej výške (0,06 % denne) tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti tohto rozsudku. Pokiaľ ide o zaplatenie zákonného úroku 6 % ročne odo dňa zročnosti zmenky v zmysle ustanovenia § 48 ods.1 zák. č. 191/1950 Sb., žalobca nepreukázal v konaní, kedy bola žalovanému predložená zmenka na platenie, a kedy sa teda stala zročnou a zároveň dodal, že v bode 8.1 treťom odseku návrhu na uplatnenie pohľadávky, kde žalobca opísal okolnosti predloženia zmenky (a ani v iných bodoch návrhu) nie je uvedený údaj, kedy bola zmenka predložená žalovanému k zaplateniu a uvedené je len všeobecne: "Indosant predložil zmenku k zaplateniu..." bez konkretizácie, kedy a za akých okolností k tomu došlo. Žalobca ani počas konania, a ani v odvolacom konaní nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci tú skutočnosť, že zmenka sa stala zročnou 2.4.2010, pričom dôkazné bremeno v tomto smere bolo na žalobcovi, preto ustálil moment predloženia zmenky na platenie žalovanému ako deň, kedy opatrovníkovi žalovaného bol doručený súdom návrh na uplatnenie pohľadávky (8.12.2014) a následne zročnosť zmenky nasledujúci deň, t. j. 9.12.2014, od ktorého priznal žalobcovi 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy. Za obdobie do zročnosti zmenky tento zákonný úrok nepatrí, preto súd návrh na zaplatenie zákonného úroku zo sumy 1 088,13 eur od 2.4.2010 do 9.12.2014 (vrátane) zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP a konštatoval, že žalobca bol v konaní čiastočne úspešný, čo do priznanej zmenkovej istiny vo výške 1 088,13 eur, čiastočne ohľadom 6 % úroku a zmenkovej odmeny, bol však neúspešný v časti nepriznaného zmenkového úroku vo výške 0,06 % denne z dlžnej sumy, čo niekoľkonásobne prevyšuje žalovanú istinu a čiastočne aj ohľadom uplatneného 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy, preto súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal s poukazom na vyššie citované ustanovenie.

3.Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca vo výroku, ktorým súd rozhodol o zamietnutí návrhu a trovách konania z dôvodov, že a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 365 ods.1 písm. d) CSP]; b) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 365 ods.1 písm. b) CSP súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej

patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; c) rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods.1 písm. h) CSP]. K dôvodom odvolania bližšie uviedol: 1. tvrdí, že v prejednávanej veci došlo zo strany súdu jeho konaním, ako aj napadnutým rozhodnutím k porušeniu práva Európskej únie, konkrétne k porušeniu čl. 4,5 a 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007 (ďalej len „Nariadenie“), že nariadenie má všeobecnú pôsobnosť a je záväzné vo všetkých svojich častiach a priamo aplikovateľné v SR. 2. Tvrdí, že, súd nemohol nariadiť pojednávanie. Na rozhodnutie o nariadení pojednávania neboli splnené podmienky Nariadenia. Výnimočná možnosť ústneho pojednávania zabezpečuje hospodárnosť a rýchlosť konania s nízkou hodnotou sporu. Pojednávanie možno nariadiť podľa Nariadenia len vo veciach rozporných tvrdení účastníkov konania, kde nebude možné potvrdiť alebo vyvrátiť tvrdenia účastníkov len na základe predložených listinných alebo iných dôkazov. Pojednávanie nemožno uskutočniť za účelom: zisťovania doplňujúcich informácií od účastníkov konania; doplnenia skutkových tvrdení; doplnenia dôkazov; pretože na tento účel slúži súdu procesný prostriedok upravený v čl.7 ods.1 písm. a) Nariadenia. Pojednávanie nie je možné nariadiť podľa Nariadenia vtedy, ak súd hodlá vykonávať iné právne posúdenia, alebo ak súd neschvaľuje materiálne vyjadrenie práva Európskej únie prejavujúce sa v zostavení prílohy č. III Nariadenia (Tlačivo „C“ na žalobnú odpoveď). Tlačivo „C“ svojim obsahom reflektuje na najdôležitejšie stanoviská žalovaného v konaní. Žalovaný nieje nútený obmedziť svoje argumenty na obsah tlačiva „C“, ale v zmysle čl. 5 bod 3 nariadenia, môže svoje stanovisko vykonať akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď. V podmienkach Slovenskej republiky rozhoduje súd o nariadení pojednávania formou uznesenia. Súd žiadne rozhodnutie o nariadení pojednávania nevydal a nedoručil ho stranám v súlade s § 45 a nasl. OSP. Súd mal povinnosť podľa Nariadenia rozhodnúť o nariadení pojednávania formou uznesenia a toto uznesenie riadne odôvodniť tak, aby bolo v zmysle čl.5 bodu 1. Nariadenia pre účastníkov poznateľné z akých dôvodov súd považuje za potrebné vykonať ústne pojednávanie. Ak súd o nariadení pojednávania nerozhodol platne uznesením, toto sa nemohlo uskutočniť a ak sa uskutočnilo, jeho výsledky nemohli byť použité pre meritórne rozhodnutie súdu. Právne účinky môžu zakladať len také procesné úkony súdu, ktoré súd vykonal na základe právoplatných rozhodnutí. Konanie je postihnuté závažnou vadou, pretože bolo porušené § 167 a nasl. OSP, čo vyvolalo v konaní zásadné právne následky (vykonanie ústneho pojednávania) a ovplyvnilo meritórne rozhodnutie súdu v tom smere, že následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením § 5 ods.1 OSP, súd porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, súd prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. 3.Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie o.i. oboznámením sa s úverovou zmluvou, a ďalšími listinnými dôkazmi. On a podľa dostupných informácií ani žalovaná však dokazovanie úverovou zmluvou, či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhl. 4. Podľa §120 OSP dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdných účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Prejednacía zásada úzko súvisí s povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou, ktoré účastníkom sporového konania vyplývajú z § 79 ods.1 a § 101 ods.1 OSP. Povinnosť tvrdenia znamená, že účastník musí uviesť skutkové tvrdenia jasne, úplne a zrozumiteľne, aby súd vedel na základe akých okolností účastníkovi vyplýva jeho právo alebo povinnosť. Ak účastník splní svoju povinnosť tvrdenia, hovorí sa, že uniesol bremeno tvrdenia. 5. On predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb. (Zákon zmenkový a šekový) dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany odporcu žiadnych námietok nebolo a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutých pre rozhodnutie vo veci. 6. §120 ods.1 OSP in fine síce súdu umožňuje, aby v sporovom konaní vykonal aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli účastníci konania, avšak tento postup je možné využiť len výnimočne, ak je vykonanie nenavrnutých dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci; a nevykonanie nejakého dôkazu môže byť príčinou toho, že súd nemôže rozhodnúť; Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplývať zo samotného doterajšieho dokazovania (z doterajších prednesov účastníkov a vykonaných dôkazov). V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania (koncentračný zásada v zmysle čl.5 Nariadenia) a vykonaného dokazovania vedeného na základe návrhov sporových strán, nevyplývala potreba vykonať ďalšie nenavrnuté dôkazy. Považoval za potrebné uviesť, že súd musí k otázke vykonania iných ako účastníkmi navrhnutých dôkazov pristupovať vyvážené, aby nedošlo k narušeniu rovnosti strán v spore. Svoj postup musí v odôvodnení rozhodnutia náležite zdôvodniť. V danom konaní svoj postup súd vôbec nezdôvodnil. 7. Predpokladom vydania rozsudku v tomto

konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo navrhovateľa. Vo vzťahu k navrhovateľovi ako indosatárovi je preto jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. 8. Žalovaný mohol na základe čl.5 ods.3 a ods.6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to zo dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd samotný nie je legitimizovaný na to, aby postupom podľa §120 ods.1 veta práva in fine OSP vznášal námietky voči zmenke za žalovaného. Ak tak súd činil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania ako súčasti práva na spravodlivé súdne konanie. 9. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovaného a bez jeho legitímneho podnetu na jeho ľarchu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného ako spotrebiteľa. Žalovaný sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedovoľoval, uplatnenú pohľadávku nerozporoval, svojim konaním ju prakticky uznala. Súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností v tom smere, aby získal pre neho dostatočný podklad pre zamietnutie návrhu na uplatnenie pohľadávky. Súd nevykonal žiadne dokazovanie nad rámec navrhnutých dôkazov v prospech uplatnenej pohľadávky, teda neobjektívne podporil odporcu v tomto konaní. Navyše žalovaná o túto podporu nepreukázala žiadny záujem. Súd teda túto ochranu žalovanej prakticky nanútil, bez jeho vôle. 10. Uvedené správanie súdu je neprijateľné v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods.1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. 11. Súd navyše pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z podľa neho nesporných skutočností. Súd za nesporné považoval to, že odporca so spoločnosťou POHOTOVOŠŤ, s.r.o. uzatvorili zmluvu o úvere, ďalej že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. 12. Uvedené údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania! Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Také skutočnosti jednoznačne nemožno považovať za nesporné. Žalovaný a ani on sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. V zmysle § 120 ods. 3 OSP súd môže pri rozhodovaní vychádzať aj zo skutočností, ktoré nie sú medzi účastníkmi sporné. Musí však ísť o tvrdenia účastníkov konania a nie o fabulované tvrdenie súdu, ktoré nepotvrdí žiadny účastník. Ak súd na týchto údajne nesporných skutočnostiach založil svoje meritorne rozhodnutie, toto rozhodnutie nepochybne je postihnuté vadou, ktorá má za následok jeho nesprávnosť. 13. Súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. 14. On je majiteľom zmenky, na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je bez väd, ktoré by ju činili neplatnou, teda ide o platnú zmenku. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Sb. (ďalej aj „ZSZ“) vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. 15. Je nevyhnutné zdôrazniť, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. On v konaní uplatňuje bezpodmienečný záväzok žalovaného, že za zmenku zaplatí. Súd však vec posudzoval, akoby išlo k bežný zmluvný záväzok, čo je neprípustné. 16. Súd predovšetkým ignoroval § 17 ZSZ (jeho znenie citoval) a uviedol, že z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukazujeme na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo 3/2008 z 22.10.2008, z ktorého citoval. 17. Z uvedeného vyplýva, že je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovanej a predovšetkým žalovaná v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu na seba (proti vôli žalovanej) prevzal súd a suploval aktivitu žalovanej. Uvedené námietky majú hmotnoprávny charakter, preto v záujme zachovania rovnosti strán, súd nie je oprávnený žalovaného na nich ani upozorniť (§5 ods.1 OSP). 18. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením §5 ods.1 OSP, súd porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, súd prihliadol na skutočnosti a dôkazy na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. 19. Poukázal na rozsudok NS ČR 25Cdo 1839/2000. 20. Je toho názoru, že tento rozsudok je aplikovateľný na prejednávánú vec. 21. Tvrdí, že zmenka je podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorému neodporuje. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku, nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebných úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku. Uplatnený nárok

žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. 22. Súd dospel k záveru, že zmenkový úrok vo výške 0,25% denne je v rozpore s dobrými mravmi. 23. Poukázal na to, že zmenku vystavil žalovaný. 24. Ďalej poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo 3/2008 z 22.10.2008, z ktorého citoval. 25. V okolnostiach rozhodnutia súdu považoval za potrebné poukázať predovšetkým na nespornosť záväzku za zmenku zaplatiť. 26. Poukázal na svoje podanie z decembra 2015. 27. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia okresných súdov: rozsudok OS v Lučenci z 13.2.2014 sp. zn. 13C 88/2013, OS Revúca zo 6.3.2014 sp. zn. 3C 8153/2013, OS Martin z 11.2.2014 sp. zn. 8C 198/2013, KS Nitra z 3.2.2010 sp. zn. 5Co 16/2010, z ktorých citoval. Vyššie uvedené závery potvrdzuje uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn.: 10Co/79/2013 z 5.9.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu, KS v Banskej Bystrici 43CoZm 10/2013. 28. Považuje za potrebné obiter dictum vyjadriť sa aj k záveru súdu o tom, že dohoda o vyplňovacom práve blanko zmenky by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebných úverov. V tejto súvislosti poukázal na to, že samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Zmenka preto aj v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť používaná. Zákon súčasne nelimituje použitie len istého druhu zmeniek, ani nevylučuje použitie určitých doložiek a pod. Z uvedeného vyplýva, že prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blanko zmenky súpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. Súčasne z formulácie § 4 ods. 6 a použitia spojenia „v čase vyplnenia“ ako aj zo slov „vyplnenú veriteľom“, je zrejmé, že zákonodarca pripúšťal, že zmenky budú vyplňované dodatočne po vystavení, pretože inak by použil spojenie „v čase vystavenia“, resp. by vylúčil vyplňovanie zmeny zo strany veriteľa. Z uvedeného preto vyplýva, že dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmeniek.

Záver súdu je teda nesprávny a vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej s ohľadom na stanovisko NS SR za to, že zmenka je cenným papierom a jej úprava je regulovaná výlučne zákonom č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZZa5“). Uvedené platí aj pre dohodu o vyplnení zmenky v tom zmysle, že akonáhle je zmenka vyplnená v súlade s touto dohodou, zmenka je úplná. Zmenkový záväzok má abstraktnú povahu, tak ako aj samotná dohoda o vyplnení zmenky. Vo vzťahu k abstraktnosti zmenkového záväzku zo zmenky, ktorý je bezpodmienečný a prísne jednostranný, sa nesmie kauzálny podklad dotknúť predmetných vlastností. Uvedené vyžaduje zásada ochrany majiteľa zmenky, ktorý nadobúda zmenkovo právnym spôsobom abstraktnú pohľadávku odpútanú od právneho dôvodu jej vzniku a od vzťahov, ktoré boli podkladom vzniku zmenkového záväzku. Zmenková pohľadávka je samostatná (nie je akcesorická od existencie dlhu, ktorý zabezpečuje) a abstraktná (nieje závislá od kauzy vzniku zmenkového záväzku). K originárnemu nadobudnutiu zmenkových práv indosatárom zo zmenky nadobudnutej derivatívne: Rubopisom sa prevádza zmenka a dochádza k prevodu práv zo zmenky na indosatára, ale ten do nich nevstupuje, pretože zo zmenkového prevodu preňho povstáva nové právo zo zmenky. Rubopisom neprechádzajú práva, ktoré nevyplývajú zo samotnej zmenky, indosatár má teda nové právo zo zmenky, čo znamená, že jeho nárok nijako nesúvisí s kauzálnym vzťahom medzi zmenečníkom a predchádzajúcim majiteľom-veriteľom a preto právo indosatára na uplatnenie zmenkovej sumy voči zmenečníkovi nevzniklo v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale v dôsledku rubopisu.

Námietky založené na priamych vzťahoch medzi predchádzajúcim majiteľom-veriteľom a dlžníkom, sú námietky in personam, teda pôsobiace iba medzi zaviazanými zo záväzkového vzťahu a na základe zásady vytvorenia námietok z osobných vzťahov k predchádzajúcim majiteľom t.j. materiálnej abstraktnosti je ich možné použiť iba voči predchádzajúcim majiteľom. Výnimkou je iba aktívna vedomosť nového majiteľa zmenky pri nadobudnutí zmenky o takejto osobnej námietke a o tom, že dlžník ju chce uplatniť voči predchádzajúcemu majiteľovi. Túto aktívnu vedomosť nového majiteľa musí zmenkový dlžník uplatniť prostredníctvom špeciálnej námietky zlého úmyslu (exceptio doli) voči novému majiteľovi. Ide o iba o relatívnu námietku dlžníka. Zákon zmenkový a šekový vychádza z toho, že v prípade indosácie má zmenkový dlžník - zmenečník sťažnú situáciu v tom zmysle, že ak chce uplatniť voči indosatárovi ako novému majiteľovi zmenky námietky zakladajúce sa na osobných vzťahoch s remitentom (pôvodným majiteľom zmenky), musí tvrdiť a preukázať, že indosatár konal pri nadobudnutí zmenky úmyselne na škodu dlžníka. Z toho vyplýva absolútne neprípustné prihliadať na okolnosti, ktoré sú predmetom osobných vzťahov zmenkového dlžníka a remitenta, vo vzťahu k uplatnenému zmenkovému nároku indosatára, ak neuplatní zmenkový dlžník tzv. exceptio doli a ju aj nepreukáže. Na druhej strane existuje celá škála dôvodov neplatnosti právneho úkonu, ktoré skúma súd ex offio, vrátane § 37 ods. 1, § 39 ako aj § 53 OZ. Neplatnosť právneho úkonu sa uplatňuje ex offio, pretože v Občianskom

zákonníku nieje uvedené, že sa uplatňuje na námietku. Zákon zmenkový a šekový však výslovne počíta s námietkami zmenkového dlžníka, pretože zmenku ako cenný papier nie je možné spochybňovať ex officio pre dôvody, ktoré sa jej netýkajú. Musí to byť dlžníkom tvrdý a preukázaný dôvod zneužitia obehového cenného papiera verejnej dôvery zo strany indosatára, ktorému musí dlžník preukázať, že bol v čase nadobudnutia zmenky aspoň uzrozumený s tým, že uplatnením zmenky po indosácii môže vzniknúť dlžníkovi škoda t.j. že vedel o jeho námietkach a o tom, že po indosácii ich nebude môcť použiť. Až vtedy môže dlžník namietat okolnosti, ktoré vznikli z jeho záväzkového vzťahu s remitentom (indosantom), ktoré musí aj preukázať. Treba totiž odlišit ex officio prihládame súdu na neplatnosť právneho úkonu, ktorý je základným vzťahom a prihládanie na túto neplatnosť právneho úkonu ako na okolnosť spôsobujúcu neprípustnosť uspokojenia zmenkového nároku. Použiteľnosť neplatnosti právneho úkonu voči niekomu, kto s tým právnym úkonom nič nemal a nemá, je teda možná iba za výnimočných okolností (na námietku zlomyseľnosti indosatára) a následne opäť iba na námietku zmenkového dlžníka. Zmenkové hmotné právo uvedený stav plne rešpektovalo nepretržite od 1.7.1942 do 22.12.2015, teda aj v čase vystavenia zmenky, z ktorej sa uplatňuje zmenkový nárok. Až voči zmenkám vystaveným po 22.12.2015 je možné „z úradnej povinnosti“ prihliadať na skutočnosti odôvodňujúce námietky zmenkového dlžníka voči indosatárovi, ktoré sa zakladajú na in personam vzťahoch medzi zmenkovým dlžníkom a remitentom. Je zrejmé, že nároky zo zmeniek vystavených do 22.12.2015 sa spravujú zmenkovým hmotným právom platným do 22.12.2015. Najvyšší súd SR vo svojom stanovisku 93/2015 Zb. stanovísk NS a súdov SR vychádza vo svojich úvahách z viacerých nepravdivých premís. Jednou z nich je aj to, že vytvára predstavu, že v prípade, ak by bola splnená podmienka exceptio doli voči zmenke už indosovanej t.j. že by zmenkový dlžník chcel tvrdiť a preukazovať, že indosatár pri nadobudnutí zmenky konal zlomyseľne na jeho škodu, že by musel dlžník podať žalobu o náhradu škody až po uspokojení indosatára a až „v takomto konaní“ dokazovať, že nadobúdať zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Najvyšší súd SR si zjavne neuvedomil, že práve exceptio doli je tým oprávnením, ktoré dlžníkovi priamo umožnia napadnúť indosatárovú zlomyseľnosť pri nadobúdaní zmenky. Najvyšší súd SR sa odvoláva na riešenie rakúskej judikatúry, ktorá mala zabrániť zneužívaniu práv v dôsledku aplikácie zmenkových inštitútov v neprospech niektorého z účastníkov zmenkového vzťahu. Nezaškodí uviesť niekoľko príkladov rozhodnutí Oberster Gerichtshof - najvyššieho rakúskeho súdu v civilných veciach (rakúsky ústavný súd nie je oprávnený skúmať ústavnosť rozhodnutí Oberster Gerichtshof, takže rozhodnutia Oberster Gerichtshof možno považovať za konečné v rámci súdneho systému Rakúskej republiky): 3Ob 546/81 z 9.9.1981 SZ 54/117 Právna veta: „Žalovaný dlžník je tvrdenia povinný a dôkazu nepovinný pre to, že majiteľ pri nadobudnutí papiera vedome na škodu dlžníka konal, že teda nielen námietky (napríklad na § 222 Devízového zákona týkajúca sa ničotnosť základného úkonu, skriptúrneho aktu alebo emisnej zmluvy) existovali, ale aj, že majiteľ tieto poznal. Bez včasnej námietky nie je žiadna taká ničotnosť vnímateľná.“ Okrem toho, že dlžník má plnú možnosť namietat proti zmenke zlomyseľnosť nadobúdateľa zmenky pri nadobúdaní a ju preukazovať (je to jeho povinnosť, ak zlomyseľnosť nadobúdateľa zmenky chce uplatniť), následne musí preukázať indosatárovi, že vedel o tom, že kauzálny vzťah je neplatný z určitého dôvodu. Postoj Najvyššieho súdu SR je teda zavádzajúci v tom, že vytvára nesprávnu predstavu o nemožnosti uplatniť exceptio doli zo strany zmenkového dlžníka voči indosatárovi priamo v konaní o uplatnenie zmenkového nároku a snaží sa ho ochrániť pred tým, aby v nejakom ďalšom konaní nemusel dlžník žalovať o náhradu škody a tam preukazovať, že nadobúdateľ konal na škodu dlžníka. Je pravdou, že Ústavný súd Českej republiky sa snaží uľahčiť dlžníkovi jeho obranu proti nárokom vyplývajúcim zo zmenky ako aj z indosovanej zmenky, ale vždy je to robené iba v prípade, že dlžník uplatňuje námietky voči zmenke. Konkrétne PL ÚS 16/12 z 16.10.2012 rozširuje veľmi krátku procesnú lehotu 3 dní na uplatnenie námietok ústavnokonformným výkladom, IV. ÚS 457/10 z 18.7.2013 umožňuje dlžníkovi vznášať kauzálne námietky aj voči indosatárovi údajným ústavnokonformným výkladom, bez splnenia podmienky preukázania zlomyseľnosti pri nadobudnutí zmenky na základe aplikácie princípu zákazu zneužívania práva. Prípád I. ÚS 290/15 z 16.9.2015 sa týkal prípustnosti kauzálnych námietok zmenkového ručiteľa, čo v predmetnom prípade nie je použiteľné. Spomenutý prípad IV. ÚS 457/2010 pri definovaní podmienok zákazu zneužitia práva ako princípu pri zmenkách vychádza z konkrétneho rozhodnutia nemeckého Bundesgerichtshofu z roku 1965 a z rakúskej právnej úpravy ochrany spotrebiteľa, ako to dokazuje text nálezu ÚS ČR. Nemecký rozsudok však žiadne prelomenie ochranyhodnosti prevodu (rubopisu) nestanovujú v prípade zmenky založenej spotrebiteľským vzťahom, rovnako ani rakúska úprava ochrany spotrebiteľa, dôkaz: BGH, 25.02.1965 - II ZR 191/62 (Dr. Fischer, Dr. Kuhn, Liesecke, Dr. Bukow a Dr. Schulze) Amtlicher Leitsatz. Je však potrebné uviesť najzásadnejšiu vec na celom spoločnom stanovisku OPK a OBP NS SR č.93/2015 a tou je skutočnosť, že samotné stanovisko bez odôvodnenia sa vôbec nezmieňuje o prelomenie ochrany nadobúdateľa zmenky podľa § 17 čl. I. ZZaŠ t.j. o nepotrebnosti preukazovania zlomyseľného konania nadobúdateľa zmenky

(indosatára) pri nadobudnutí zmenky, či už na námietku dlžníka alebo bez nej, z čoho jasne vyplýva, že § 17 ZZaŠ naďalej platí v celej svojej šírke, že stanovisko sa skutočne týka iba povinnosti ex offo preskúmať zmenkový nárok v intenciách možnej absolútnej neplatnosti podkladového úkonu (kauzálneho úkonu) z dôvodu jeho nekalej povahy alebo neprípustnosti nároku zo zmenky. Stanoviskom prikázaný prieskum zmenkového nároku z pohľadu prípadnej zistenej absolútnej neplatnosti kauzálneho úkonu z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo z dôvodu neprípustnosti zmenkového nároku (obmedzenie alebo úplný zákaz použitia zmeniek pri zabezpečení záväzku zo spotrebiteľských vzťahoch však nespôsobuje absolútnu neplatnosť kauzálneho úkonu a nemá žiaden vplyv na platnosť zmenky a zakladá iba relatívnu námietku in personom dlžníka voči svojmu veriteľovi) však neznamená, že súd nepripustí výkon práva zo zmenky z dôvodu, že nieje potrebné uplatňovať ochranu nadobúdateľa zmenky podľa § 17 čl. I ZZaŠ. V prípade indosácie zmenky bez zlomyseľnosti nadobúdateľa pri nadobúdaní zmenky na škodu dlžníka vykonaný prieskum zmluvných podmienok kauzálneho úkonu so zistením ich neprijateľnosti s následkom absolútnej neplatnosti takýchto neprijateľných ustanovení kauzálneho úkonu ex offo v žiadnom prípade nie je spôsobilé byť uplatnené voči dobromyseľnému nadobúdateľovi zmenky, pretože tomu bráni znenie § 17 čl. I ZZaŠ, ktorá pripúšťa na také okolnosti prihliadať iba za splnenia podmienky zlomyseľnosti nadobúdateľa zmenky pri indosácii na škodu dlžníka. Stanovisko NS SR č.93/2015 v žiadnom prípade neprelomilo zásadu ochrany schopnosti prevodu zmenky rubopisom. K prelomeniu ochrany prevodu zmenky rubopisom pred osobnými námietkami dlžníka z predchádzajúceho vzťahu s predchádzajúcim majiteľom došlo až zmenou ZZaŠ k 23.12.2015. a to nepochybne bez spätných účinkov na zmenky vystavené pred týmto dátumom. Prieskum nároku zo zmenky v intenciách možnej absolútnej neplatnosti kauzálneho úkonu je zmysluplný robiť ex offo iba v prípade, ak nedošlo k indosovaniu zmenky, keď dlžník môže uplatniť voči majiteľovi zmenky svoje námietky z kauzálneho vzťahu bez prekážok. Keďže to môže robiť dlžník bez prekážok, a ide o prejav účinkov absolútne neplatného úkonu, ktorými možno zoslabiť účinok zmenkového nároku, je možné na tento prípad aplikovať stanovisko NS SR č.93/2015 v bode I. Stanovisko vo svojej podstate odmieta aplikovať ochranu zmenkového dlžníka voči indosantovi cestou náhrady škody a tlačí všeobecné súdy do hľadania riešenia poskytnutia ochrany dlžníkovi pred ochranou indosatára, avšak nijako neuvádza, že ak aj všeobecný súd zistí neplatnosť kauzálneho úkonu, čo má všeobecný súd okrem prieskumu zmenkového nároku v intenciách neplatného kauzálneho úkonu robiť (pri neprípustnosti zmenkového nároku nieje uvedené ako má neprípustnosť zmenkového nároku mať za následok absolútnu neplatnosť kauzálneho vzťahu - to je už na prvý pohľad viditeľný prejav nedôslednosti celého stanoviska). Samotná neplatnosť kauzálneho úkonu nespôsobuje neprípustenie výkonu práva nechať si zaplatiť sumu uvedenú na zmenke, ak už došlo k indosovaniu zmenky dobromyseľným indosatárom pri nadobudnutí zmenky. Prieskum zmenkového nároku v intenciách neplatnosti kauzálneho úkonu po dobromyseľnej indosácii má ten následok, že sa to nijako nedotýka povinnosti zaplatiť sumu uvedenú na zmenke. Koniec koncov rozsudok BGH z 25.2.1965 umožňujúci vznášať kauzálne námietky voči indosatárovi, ktorý bol zapojený do kauzálneho vzťahu má svojho predchodcu v zmenkovom práve prvej Československej republiky, kde v Sb. n. s. 13.531/1934 bolo uvedené, že „túto neplatnosť možno namietať aj indosatárovi, ktorý sa zúčastnil neplatného právneho úkonu a vedel v dobe, keď prijal zmenku na zabezpečenie svojej pohľadávky voči vystaviteľovi, že vystaviteľovi bolo povolené príročie (odklad platenia)". Vždy však musel indosatár byť zúčastnený na kauzálnom úkone a vedieť o povahe kauzálneho vzťahu, aby indosácia neprekážala námietke neplatnosti kauzálneho úkonu. Neexistuje judikát, ktorý by umožnil ex offo prelomenie § 17 čl. I teda ochrany indosatára okrem prípadu jeho zlomyseľnosti pri nadobudnutí zmenky na škodu dlžníka a prípadu účasti indosatára na kauzálnom úkone (toto je logické súdne vyplnenie výkladovej medzery, keď od samého začiatku budúci indosatár pozná podmienky kauzálnych vzťahov a vie z nich odvodiť, aké námietky môže dlžník použiť, urobil tak československý ako aj nemecký najvyšší súd, prevod zmenky rubopisom tak nieje chránený, pretože zmenka neobieha, ostáva medzi tými, ktorí sú zúčastnení na kauzálnom vzťahu, je to konanie proti princípu dôvery v § 242 BGB, pretože neskorší indosatár zúčastniac sa na vzťahoch so zmenečníkom má jeho dôveru atak jeho neskoršie postavenie ako indosatára je snahou o zlepšené postavenie voči zmenkovému dlžníkovi), dokonca v oboch prípadoch účasť indosatára na kauzálnom úkone musela byť namietaná zmenkovým dlžníkom. Pokiaľ ide o rakúsku úpravu ochrany spotrebiteľa pri zmenkových vzťahoch, tu je znenie rakúskeho spolkového zákona o ochrane spotrebiteľa (Bundesgesetz vom 8. März 1979, mit dem Bestimmungen zum Schutz der Verbraucher getroffen werden (Konsumentenschutzgesetz - KSchG)). Z uvedeného judikátu Oberste Gerichtshof je zrejmé, že v Rakúsku už skoro 30 rokov prebieha ochrana zmenkového dlžníka, ktorý vystavil zmenku na krytie dlhu zo spotrebiteľského vzťahu, výlučne tak, že ak je na nej uvedená iná osoba ako veriteľ ako osoba, ktorej sa má platiť alebo zmenka neobsahuje doložku „nie na rad", tak dlžník je chránený výlučne vtedy, ak takto predloženú zmenku zaplatí a to

iba regresným nárokom na náhradu zaplatenej sumy od veriteľa. Indosatárová dobromyseľnosť tu nezohráva žiadnu úlohu. Ide o obdobnú situáciu ako v SR zákaz prijatia veriteľom zmenky prijatej veriteľom alebo vyplnenej veriteľom v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. a rovnako aj ďalším majiteľom zmenky s tým, že za škodu spôsobenú dlžníkovi takýmto prijatím zmenky zodpovedá výlučne veriteľ a nie ďalší majiteľ zmenky. Túto situáciu rakúsky najvyšší súd v žiadnom prípade nerieši tak, že by požadoval, aby namiesto regresného nároku na náhradu zaplatenej zmenky voči veriteľovi, sa nepripustil zmenkový nárok indosatára len preto, že tento nebol dobromyseľný ohľadne vedomosti o tom, že ide o spotrebiteľský vzťah, teda, že vedel, že ide o spotrebiteľský vzťah. V tomto judikáte rakúskeho najvyššieho súdu prevzal právnu doktrínu rakúskej právnej vedy, ktorá sa doslova drží zákonného znenia a umožňuje ochranu spotrebiteľa pri neprípustnom vystavení zmenky bez doložky „nie na rad“ a s uvedením inej osoby, ako osoby, ktorej sa má platiť ako veriteľ, výlučne spôsobom, ktorý predvída zákon a výlučne voči veriteľovi. V tomto prípade musí dôjsť k škode - majetkovému úbytku, aby vôbec vznikol nárok na regresné plnenie od škodcu - veriteľa. Indosatár v tomto prípade nie je škodca, je originárny nadobúdateľ práv zo zmenky, ktorá sa mení na platobnú zmenku práve indosovaním. Zmenkovému dlžníkovi ostávajú voči takémuto indosatárovi námietky založené na jeho priamych vzťahoch s veriteľom (ako predchádzajúcim majiteľom) iba v prípade, že indosatár konal vedome na škodu dlžníka pri nadobudnutí zmenky. Neexistuje taký judikát českého, nemeckého alebo rakúskeho súdu, ktorý by umožňoval chrániť zmenkového dlžníka pred dobromyseľným (pri nadobudnutí zmenky) indosatárom tak, že by chránil zmenkového dlžníka bez námietky zmenkového dlžníka vo vzťahu k okolnostiam, ktoré mohol namietať voči predchádzajúcemu majiteľovi zmenky. Princíp zákazu zneužitia práva totiž chráni len tých, čo sa o svoje práva starajú. Rakúska právna úprava ochrany spotrebiteľa pred zmenkou je podobná nemeckej, na ktorú sa však český ústavný súd ani Najvyšší súd Slovenskej republiky neodvoláva. V ďalšom teda poukážeme na to, ako je potrebné vykladať tzv. zákazy zmenky t.j. prípady, keď zákon zakazuje, aby veriteľ použil zmenku vystavenú dlžníkom-spotrebiteľom alebo aby mu ju dlžník vystavil a odovzdal. Nemecké, slovenské aj rakúske a od roku 2013 aj české riešenie je takmer identické - náhrada škody (pri rakúskej úprave postih na náhradu plnenia) z uplatnenia zmenky voči veriteľovi zo spotrebiteľského vzťahu. To, že bolo možné zmenkou zabezpečiť sumu len do výšky 30 % (§ 4 ods.6 zák. č. 258/2001 Z.z.) nieje dôvodom na neplatnosť zmenky, ak suma v nej uvedená presahuje túto sumu. Uvedené je možné považovať len za tzv. relatívnu námietku zmenkového zákazu, ktorá je založená na porušení povinnosti veriteľa dlžníka neprijat' zmenku v rozpore so zákazom jej prijatia t.j. na osobných vzťahoch medzi veriteľom a dlžníkom. Zmenka nieje právnym úkonom ale druh cenného papiera. Neplatnosť zmenky je regulovaná výlučne ZZaŠ, ide o cenný papier a preto nie je možné na ňu aplikovať ustanovenia o neplatnosti právnych úkonov v zákone č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. ZZOŠ reguluje podstatné náležitosti zmenky v § 75. Zmenka, ktorá je predmetom tohto konania spĺňa všetky vyššie uvedené náležitosti a preto nemôže byť neplatnou z dôvodu, že by obsahom alebo účelom odporovala zákonu. Dôkazom toho, že zmenka vystavená a prijatá veriteľom v spotrebiteľskom vzťahu pri porušení zákazu zaviazat' dlžníka vystavením takejto zmenky je iba skutočnosť, ktorú musí namietať dlžník, je dôvodová správa k nemeckému návrhu zákonu o spotrebiteľskom úvere, ktorý nadobudol účinnosť od 1.1.1991 a slovenská úprava zákazu zabezpečovať zmenkami spotrebiteľské úvery nad určitú sumu je prevzatím tejto nemeckej úpravy: Zmenkový a šekový zákaz v odseku 2 prvej a druhej vety predstavuje následne ďalšie vedenie základnej myšlienky z odseku 1, ktorý dlžníkovi zachová námietky z úverovej zmluvy. Článok 10 smernice predpisuje, pri zmenkovom a šekovom vydaní prostredníctvom spotrebiteľa v spojení s príjmom úveru „dostatočnú ochranu zabezpečiť“. Ide tam o nebezpečenstvo, že voči spotrebiteľovi sa poskytovateľom úveru alebo iným majiteľom zmenky alebo šeku v listinnom procese, nárok sa uplatní a v tomto konaní námietky zo základného vzťahu vzniesť nemôže. Prinajmenšom sa však obracia dôkazné bremeno s následkom, že spotrebiteľ musí preukázať, že právny základ pre uplatnenú zmenkovú alebo šekovú pohľadávku nie je k dispozícii. Primeraná ochrana proti tejto nevýhode sa z dôvodu chýbajúcej akcesority medzi šekovou a zmenkovou emisnou zmluvou a základným vzťahom ako aj z dôvodu obchodnej schopnosti papiera na majiteľa (čl. 17 zmenkového zákona, č. 22 šekového zákona) dá uskutočniť iba tým spôsobom, že sa poskytovateľovi úveru odoprie zaviazat' spotrebiteľa k pristúpeniu k zmenkovej zaviazanosti pre nároky poskytovateľa úveru z úverovej zmluvy. K tomu patria nároky na zaplatenie zvyšných splátok, nárok na splatenie dlžnej sumy pri stanovení úplnej splatnosti úveru ako aj nároky z abstraktných dlžných uznaní, ktoré k nárokom z úverovej zmluvy vyhlásené boli. Čo sa týka šekov, ktoré ako platobný prostriedok majú zostať ďalej prípustné, plánuje odsek 2 druhá veta zákaz tento spôsob zabezpečenia prijať. Ak je zmenková alebo šeková zaviazanosť založená v rozpore s odsekom 2 prvou a druhou vetou, tak ona nie je ako taká neúčinná. Následok ničotnosti by bol v rozpore so Ženevským dohovorom z 7.6.1930 o jednotnom zmenkovom zákone a z 19.3.1931 o jednotnom šekovom zákone.

V listinnom procese zakladá zmenkový a šekový zákaz prípustnú námietku avšak iba za predpokladov §-u 598 Občianskeho súdneho poriadku. Avšak spotrebiteľ môže požadovať od poskytovateľa úveru podľa odseku 2 tretej vety a podľa odseku 2 štvrtej vety náhradu škody. Skúmaním kauzy ex offa by preto dochádzalo k narúšaniu pilierov na ktorých stojí zmenkové právo a Dohovoru o jednotnom zmenkovom práve z 7.6.1930, čím dochádza k budovaniu nedôvery voči zmenke ako cennému papieru. NS SR vo svojom stanovisku teda opomína, že zmenkové konanie je založené výlučne na námietkach ako spôsobe obrany dlžníka. Dlžníka možno chrániť bez jeho vôle až pri zmenkách vystavených od 23.12.2015. Rovnako sa to týka znenia § 3a čl. III. Zákona zmenkového a šekového účinného od 23.12.2015. Považoval za potrebné uviesť, že názor NS SR v odôvodnení stanoviska o tom, že pri uplatnení námietky dlžníka, že on konal vedome na škodu dlžníka, by výkon práva bol v rozpore s dobrými mravmi ako aj v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z.(§ 4 ods.7), je nesprávny. Ak navrhovateľ konal vedome na škodu dlžníka a dlžník to namietne a preukáže, môže použiť námietku, že zmenka bola vystavená a použitá pri jej zákonom zákaze, čoho preukázanie bude mať za následok prekážku pre vyhovenie návrhu na platenie zo zmenky. V žiadnom prípade to však nespôsobuje rozpor s dobrými mravmi ani neplatnosť akéhokoľvek zmenkového úkonu. Najvyšší súd SR sa domáha uplatnenia zásady efektivity pre ochranu zmenkových dlžníkov na úrovni ochrany bežných spotrebiteľských dlžníkov z neprijateľných zmluvných podmienok. Zásada efektivity však v prípade zmenky musí rešpektovať princíp obehu zmenkového cenného papiera verejnej dôvery, a nie je ju možné neplatnosť zmluvných podmienok z dôvodu ich neprijateľnosti prenášať na zmenkovú zaviazanosť ex offa, pretože ZZaS jednoznačne stojí na princípe uplatňovania námietok dlžníka pre takéto okolnosti. V prípade indosácie sa zmenka stáva platidlom, takže možnosť vznášať námietky voči nej je obmedzená len na prípady zlomyseľnosti nadobúdateľa pri jej nadobudnutí. Najvyšší súd SR aj v tomto prípade nesprávne vykladá pojem „vedome na škodu veriteľa“ spôsobom, ktorý bol v Rakúsku na Oberster Gerichtshof opustený v roku 1972. Pre porovnanie: OGH 1 Ob 270/57 z 8.1.1958 Právna veta: „Námietky, ktoré sa na priamych vzťahoch k predchodcovi zakladajú, nemôžu majiteľovi zásadne namietané sa stať. Oni sú ale prípustné, ak ich majiteľ pri nadobudnutí zmenky poznal alebo poznať musel, a ak on vedel, že dlžník prostredníctvom jeho beznámietkového nadobudnutia zmenky sa poškodí.“ (výklad pojmu „vedome“ je tu ešte nesprávny, pretože okrem vedomia o poškodení dlžníka sa tu vyžaduje aj povinnosť takého vedomia, čo zákon zjavne neukladá). OGH 5 Ob 275/71 25.01.1972 SZ 45/6 = EvBl 1972/190 S 352 Právna veta: „Vedome na škodu dlžníka konať nevyžaduje za žiadnych okolností ľstivú dohodu s predchodcom. To stanovuje ale, že majiteľ zmenky pri nadobudnutí papiera vzťahu dlžníka k predchodcovi poznal alebo že spoločnému dlžníkovi vzniknutá škoda ním uvážená bola a on ju pri kúpe akceptoval (dolus eventualis). Naopak, nepostačí, že nadobúdateľ zmenky pri použití povinnej starostlivosti namietaný skutkový stav a tým škodu dlžníka v dôsledku ukrátenia na námietke by bol mohol poznať (nevedomá nedbanlivosť) alebo že síce o možnosti existencie namietaného skutkového stavu premýšľal, túto možnosť vtedy ale v objektívne nesprávnej úvahe zľahčil, čo by dlžníkovi rovnako žiadnu sľubnú námietku neposkytlo (vedomá nedbanlivosť).“ Je teda zrejmé, že v žiadnom prípade nestačí preukázať nevedomú ani vedomú nedbanlivosť majiteľ zmenky pri nadobudnutí zmenky, ale je potrebné mu preukázať aspoň nepriamy úmysel v podobe uváženia nožnej škody dlžníkovi pri uplatnení zmenky a akceptovanie tejto škody pri kúpe zmenky. Z toho vyplýva, že nestačí, ak na zmenke je nejaké číslo, ktoré je číslo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa nepreukáže, že nadobúdateľ vedel aké námietky dlžník má, v čom spočíva možný vznik škody pri uplatnení zmenky. Ďalšou otázkou je preskúmanie dohody o vyplňovacom práve. Táto dohoda môže, keďže ide o právny úkon, byť skúmaná aj z pohľadu neprijateľných zmluvných podmienok, opäť to však na platnosť zmenky nemá žiaden vplyv, ak by táto dohoda aj bola neplatná, pretože od 1.7.1942 už neplatí § 6 ods. 2 Zákona zmenečného č. 1/1928, ktorý v prípade bezprávneho doplnenia ako aj doplnenia v rozpore s dohodou, umožňoval namietat' dlžníkovi túto skutočnosť voči zmenkovému veriteľovi, ale aj to iba v prípade, ak zmenkový veriteľ sa zúčastnil takého doplnenia alebo ak, nadobúdajúc zmenku, o ňom vedel alebo vedieť musel, pričom existuje výklad NS ČR v rozhodnutí Rv II 473/32 z 11.10.1932 uverejneného pod číslom Vážny 11973/1932. Podľa rozhodnutia NS ČR r III 809/36 z 17.12.1936 uverejneného pod Vážny 15717/1936, z ktorého citoval. Je potrebné však uviesť, že ak sa zistí, že znenie dohody o vyplňovacom práve vo VOP nemá žiadne znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, pretože nijako nebude spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach oproti zákonnej úprave a navyše sa bude týkať ceny hlavného predmetu plnenia, ktorá bola individuálne vyjednaná, pričom sa v ňom nebude spomínať žiaden zmenkový úrok, ani taký, ktorý je neprimeranej výšky ako sankcia za nesplnenie zmluvnej povinnosti, potom dohoda o vyplňovacom práve nemala byť ako porušená, keďže dlžník podpísal blankozmenku s údajom, ktorý sa v dohode o vyplňovacom práve nespomínal, čo však, keďže išlo o prejav dlžníka, nie pôvodného veriteľa, znamená, že dohoda o vyplňovacom práve nemôže byť ani neplatná, nielen porušená. Z vyššie

uvedeného by potom nemal nastať ani jav, že túto zmenku by malo byť možné uplatniť iba v rámci dohody o vyplňovacom práve, samozrejme v zmysle § 10 čl. I ZZaŠ, teda iba na istinu, nie na zmenkový úrok. Avšak v prípade nadobúdateľa zmenky je tento chránený a nemožno mu rozpor s dohodou o vyplňovacom práve namietat', okrem prípadu zlomyseľnosti alebo hrubej nedbanlivosti (to je identické ako pri čl. 6 ods.2 zmenečného zákona č. 1/1928 Sb.), čo však v situácii predtlačenej sumy zmenkového úroku a neznalosti VOP v čase nadobudnutia zmenky znamená, že rozhodnutie NS ČR Rv I 164/30 z 13.2.1930, uverejnenej pod Vážny 9645/1930. Pokiaľ ide o to, či môže súd ex offo namietat' rozpor s dobrými mravmi ohľadne výšky uplatneného nároku, jednoznačne je potrebné uviesť, že sa to týka iba zmenkového úroku, ktorý nepochybne je v prípade výšky 0,25% denne z istiny v rozpore s dobrými mravmi. Samotné stanovisko NS SR však jednoznačne v takomto prípade požaduje posúdiť mieru primeranosti takéhoto úroku a zamietnuť návrh v časti nad rámec primeranosti. Tento úrok sa počíta od vystavenia zmenky do splatnosti zmenky v prípade zmenky vystavenej na videnie, čo je moment je predloženia dlžníkov (podanie žaloby) a od tohto momentu sa počíta zákonný úrok z omeškania vo výške 6% p.a. II. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu žiadame, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava z 28.9.2016, sp.zn.: 9C 348-2013 tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške: 61,41 € bez DPH za podané odvolanie a 8,58 € bez DPH režijný paušál.

4.Podľa § 470 ods.1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

5.Podľa § 470 ods.2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

6.Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo súd úplne zistil skutkový stav, správne ju právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

7.Súd rozhodnutie zruší, podľa § 389 ods.1 CSP len, ak a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

8.Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu O. s. p.

9.Podľa ustálenej súdnej praxe inými vadami, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci sú všetky vady prejavujúce sa v chybnom postupe súdu prvého stupňa pri dokazovaní, v nesprávnom posudzovaní procesných otázok, ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania, v chybnom poučovaní účastníkov a v ďalších nedostatkoch v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú bez ďalšieho, ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

10.Žalobcom v odvolaní uvedené skutočnosti neumožňujú záver, žeby mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a, žeby konanie na súde prvého stupňa bolo takou inou vadou postihnuté, preto tento odvolací dôvod nie je daný.

11.Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania). Keď je rozhodnutie súdu prvého stupňa tak po skutkovej, ako aj právnej stránke nesprávne, pričom použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému

skutkovému stavu, v takom prípade je odvolací súd nútený konštatovať, že súd prvého stupňa nepoužil správny právny predpis a ak súčasne nezistil riadne skutkový stav, musí také rozhodnutie iba zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

12.Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania, preto ani tento odvolací dôvod nie je daný.

13.K odvolaniu žalobcu je nutné konštatovať, že obsahuje tvrdenia a namietané dôvody, ktoré nie sú napádanom rozsudku uvádzané a na základe ktorých nebolo rozhodnutie vydané.

14.Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku možno doplniť: Vzhľadom na to, že na zmenke (fotokópia na č.l.4) je uvedené číslo spotrebiteľskej zmluvy, žalobca pri nadobudnutí zmenky vedel, že ide o zmenku na rad, ktorá v zásade zbavuje dlžníka možnosti uplatniť voči novému majiteľovi zmenky námietky podľa § 17 ZZŠ a z údajov o čísle zmluvy (tzv. hodnotová doložka, informujúca o kauzálnom vzťahu vedúcemu k použitiu zmenky a okolností svojich vzťahov k remitentovi musel vedieť, že zmenka sa týka spotrebiteľského vzťahu), výkon práva žalobcu je tak v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods.1 O. z. (Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi), ako aj so zák.č.258/01 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2008 do 31.12.2010, pretože indosácia zmenky zabezpečujúcej záväzok dlžníka zo spotrebiteľskej zmluvy je - v posudzovaných okolnostiach prejednávanej veci - v rozpore s § 4 ods.6,7 cit. zák.č.258/01 Z. z.

15.Napadnutý rozsudok je v úplnom súlade so súdnou praxou formulovanou v SPOLOČNOM STANOVISKU občianskoprávneho kolégia NS SR a obchodnoprávneho kolégia NS SR z 20.10.2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, uverejneným pod č. 93/2015 v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 8/2015 a s rozhodovacou praxou súdov. Žalobca síce tento záver spochybňuje, avšak ako prvoinštančný, tak aj odvolací je nim viazaný.

16.Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

17.Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18.Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada nepriznáva lebo jej žiadne trovy v tomto konaní nevznikli.

19.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.